

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स ऐन, २०५३

लालमोहर र प्रकाशन मिति

२०५३।१०।१७

संशोधन गर्ने ऐन

१. नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स (पहिलो संशोधन)

ऐन, २०५९

२०५९।३।२४

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

२. गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून

संशोधन गर्ने ऐन, २०६६^१

२०६६।१०।७

३. केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७२

२०७२।११।१३

४. नेपालको संविधान अनुकूल बनाउन केही नेपाल

ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०७५

२०७५।११।१९

२०५३ सालको ऐन नं. २२

2.....

नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाको स्थापना र व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: राष्ट्रको आर्थिक विकास गर्नको निमित्त लेखाको महत्व तथा लेखा व्यवसायीको आर्थिक एवं सामाजिक उत्तरदायित्व प्रति जनचेतना जगाई लेखा व्यवसायको सम्बन्धमा सामाजिक मान्यता तथा विश्वास अभिवृद्धि गर्न र लेखा व्यवसाय एवं लेखाको महत्व प्रति लेखा व्यवसायीको उत्तरदायित्व बोध गराई लेखा व्यवसायको विकास, संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्नको लागि नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाको स्थापना र व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको पच्चीसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएको छ ।

१ यो ऐन संवत् २०६५ साल जेठ १५ गतेदेखि लागू भएको।

2 गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा झिकिएको।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:(१) यस ऐनको नाम “नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् ऐन, २०५३” रहेको छ ।

(२) यो ऐनको दफा २९ र ४९ नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको मितिदेखि र अन्य दफाहरु तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) “संस्था” भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् संस्था सम्झनु पर्छ ।

(ख) “परिषद्” भन्नाले दफा ७ बमोजिम गठन भएको परिषद् सम्झनु पर्छ ।

(ग) “अध्यक्ष” भन्नाले परिषद्को अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(घ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले परिषद्को उपाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “पार्षद्” भन्नाले परिषद्को सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अध्यक्ष तथा उपाध्यक्षलाई समेत जनाउँछ ।

(च) “कार्यकारी निर्देशक” भन्नाले दफा ३८ बमोजिम नियुक्त भएको कार्यकारी निर्देशक सम्झनु पर्छ ।

(छ) “सदस्य” भन्नाले यस ऐन बमोजिम संस्थामा नाम दर्ता गराई संस्थाको सदस्यता प्राप्त गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ज) “चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट” भन्नाले *दफा १६ को उपदफा (२) बमोजिम संस्थाको सदस्यता प्राप्त गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

दफा २९ र ४९ संवत् २०५९ साल श्रावण १ गतेदेखि लागू हुने गरी तोकेको ।
(मिति २०५९।४।१ को राजपत्र अनुसार)

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

- ☞(ज१) “फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट (एफ.सी.ए.)” भन्नाले दफा १७ बमोजिम संस्थाको सदस्यता प्राप्त गरेको सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “दर्तावाला लेखापरीक्षक (रजिष्टर्ड अडिटर)” भन्नाले लेखापरीक्षक सम्बन्धी ऐन, २०३१ बमोजिम लेखापरीक्षकको प्रमाणपत्र प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- * (ञ) “पेशागत प्रमाणपत्र” भन्नाले पेशागत रूपमा लेखा व्यवसाय गर्न दफा २८ बमोजिम प्रदान गरिएको प्रमाणपत्र सम्झनु पर्छ ।
- ☞(ज१) “लेखापरीक्षण” भन्नाले पेशागत प्रमाणपत्र लिई प्रचलित कानून बमोजिम गरिने लेखापरीक्षण सम्झनु पर्छ ।
- ☞(ज२) “विदेशी लेखा व्यवसायी संस्था” भन्नाले विदेशी मुलुकमा सार्वजनिक लेखा व्यवसायलाई नियमन गर्ने अधिकार प्राप्त भएको राष्ट्रिय स्तरको चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था वा सो सरहको लेखा व्यवसायी संस्था सम्झनु पर्छ ।
- ☞(ज३) “लेखामान बोर्ड (एकाउन्टीङ्ग स्टैण्डर्ड्स बोर्ड)” भन्नाले दफा १५क. बमोजिम गठन भएको लेखामान बोर्ड सम्झनु पर्छ ।
- ☞(ज४) “लेखापरीक्षणमान बोर्ड (स्टैण्डर्ड्स अन अडिटिङ्ग बोर्ड)” भन्नाले दफा १५घ. बमोजिम गठन भएको लेखापरीक्षणमान बोर्ड सम्झनु पर्छ ।
- ☞(ज५) “लेखामान (एकाउन्टीङ्गस्टैण्डर्ड्स)” भन्नाले लेखा व्यवसाय र वित्तीय प्रतिवेदनलाई सुव्यवस्थित र नियमन गर्नको लागि लेखामान बोर्डबाट व्यवस्थित वा सिफारिस गरिएका

☞ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

लेखामान र तत् सम्बन्धी निर्देशिका तथा व्याख्या सम्झनु पर्छ ।

■(ज६) “लेखापरीक्षणमान (स्टैण्डर्ड्स अन अडिटिङ्ग)” भन्नाले लेखा व्यवसाय र लेखापरीक्षणलाई सुव्यवस्थित र नियमन गर्नको लागि लेखापरीक्षणमान बोर्डबाट व्यवस्थित वा सिफारिस गरिएका लेखापरीक्षणमान र तत् सम्बन्धी निर्देशिका तथा व्याख्या सम्झनु पर्छ ।

(ट) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

संस्थाको स्थापना र व्यवस्था

३. संस्थाको स्थापना: (१) लेखा व्यवसायको विकास गर्नको लागि नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् संस्थाको नामबाट एउटा संस्थाको स्थापना गरिएको छ ।

(२) संस्थालाई अंग्रेजी भाषामा “द इन्स्टिट्यूट अफ चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् अफ नेपाल” भनिनेछ ।

(३) संस्थाको प्रधान कार्यालय काठमाडौं उपत्यकामा रहनेछ र संस्थाले आवश्यकतानुसार नेपाल २..... भित्र जुनसुकै स्थानमा आफ्नो प्रशिक्षण केन्द्र तथा शाखा उपशाखा कार्यालयहरु खोल्न सक्नेछ ।

४. संस्था स्वशासित संस्था हुने: (१) संस्था अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेछ ।

(२) संस्थाको काम कारवाहीको लागि आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ ।

2 गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा झिकिएको ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(३) संस्थाले व्यक्ति सरह चल, अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न, बेचबिखन गर्न वा अन्य किसिमले व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(४) संस्थाले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजूर गर्न र संस्था उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजूर लाग्न सक्नेछ ।

५. संस्थाको उद्देश्य: संस्थाको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) राष्ट्रको आर्थिक विकास गर्नको निमित्त लेखा व्यवसायीको सुदृढीकरण गरी विकसित गर्दै लैजान सदस्यलाई आचार संहिताको परिधिभित्र रही लेखा व्यवसाय गर्न उत्प्रेरित गर्ने नियमनकारी निकाय (रेगुलेटरी बडी) को भूमिका निर्वाह गर्ने ।

(ख) लेखाको महत्व "..... तथा लेखा व्यवसायीको आर्थिक एवं सामाजिक उत्तरदायित्व प्रति जनचेतना जगाई लेखा व्यवसायीको सम्बन्धमा सामाजिक मान्यता तथा विश्वास अभिवृद्धि गर्ने ।

(ग) लेखा व्यवसाय र लेखाको महत्व प्रति "..... लेखा व्यवसायीको उत्तरदायित्व बोध गराई लेखा व्यवसायीको विकास, संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्ने ।

(घ) लेखा व्यवसायलाई मर्यादित र विश्वासिलो बनाउन लेखा व्यवसायीको दर्ता, योग्यता तथा परीक्षा प्रणालीलाई अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता र प्रचलन अनुरूप विकसित गर्ने ।

६. संस्थाको नाम, चिन्ह र अधिकार अन्य कसैले प्रयोग गर्न नपाउने: यस ऐन बमोजिम संस्थाको स्थापना भएपछि कुनै व्यक्तिले संस्थाको नामसँग मिल्दोजुल्दो नाम वा चिन्ह प्रयोग गर्न वा संस्थाले प्रदान गर्ने कुनै पनि किसिमको प्रमाणपत्र कसैलाई दिन वा संस्थाको तर्फबाट कसैलाई कुनै पनि किसिमको निर्देशन दिने लगायत संस्थाले प्रयोग गर्न पाउने कुनै पनि किसिमको अधिकारको प्रयोग गर्न पाउने छैन ।

» पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

परिच्छेद-३

परिषद्को गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

७. परिषद्को गठन: (१) संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू सुव्यवस्थित रूपले सञ्चालन गर्न गराउन र संस्थाको सम्पूर्ण काम कारबाहीहरूको रेखदेख तथा प्रबन्ध गर्नको लागि एक परिषद् गठन हुनेछ ।

(२) यस ऐनमा अन्यत्र अन्य व्यवस्था भएकोमा बाहेक परिषद्ले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम र विनियमका अधीनमा रही संस्थालाई भएको सबै अधिकारको प्रयोग र कर्तव्यको पालन गर्नेछ ।

(३) परिषद्मा देहायका पार्षद्हरू रहनेछन्:-

* (क) चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट सदस्यहरूले
आफूमध्येबाट निर्वाचित दशजना – सदस्य

* (ख) दर्तावाला लेखापरीक्षक सदस्यहरूले
आफूमध्येबाट निर्वाचित चारजना – सदस्य

(ग) महालेखा परीक्षकको सिफारिसमा नेपाल
सरकारले लेखा सम्बन्धी अनुभव भएका
व्यक्तिहरू मध्येबाट मनोनीत गरेका तीनजना – सदस्य

(४) उपदफा (३) को खण्ड (क) बमोजिमका पार्षद्हरूमध्ये फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट (एफ.सी.ए.) हरूबाट पार्षद्हरूले अध्यक्ष र उपाध्यक्षको निर्वाचन गर्नेछन् ।

(५) अध्यक्ष र उपाध्यक्षको पदावधि एक वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि निजहरू पुनः एक पटकको लागि निर्वाचित हुन सक्नेछन् ।

(६) पार्षद्हरूको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि निजहरू पुनः निर्वाचित वा मनोनीत हुन सक्नेछन् ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(७) पार्षद्हरूको निर्वाचन सम्बन्धी कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(८) अध्यक्ष र उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

८. पार्षद् पदमा कायम नरहने अवस्था: (१) देहायका अवस्थामा पार्षद् आफ्नो पदमा कायम रहने छैन:-

(क) संस्थाको सदस्य नरहेमा,

तर मनोनीत पार्षद्को हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

(ख) पार्षदले आफ्नो पदबाट दिएको राजीनामा परिषद्बाट स्वीकृत भएमा,

(ग) परिषद्लाई कारण सहितको सूचना नदिई लगातार तीन पटक परिषद्को बैठकमा अनुपस्थित भएमा,

(घ) पदावधि समाप्त भएमा,

(ङ) दफा ३४ बमोजिमको आचरण पालन नगरेको कुरा प्रमाणित भएमा ।

(च) मृत्यु भएमा ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिम राजीनामा दिँदा अध्यक्षले उपाध्यक्ष समक्ष र अन्य पार्षदले अध्यक्ष समक्ष दिनु पर्नेछ ।

९. स्थानको रिक्तता र पूर्ति: (१) दफा ७ को उपदफा (३) को खण्ड (क) वा (ख) बमोजिम निर्वाचित कुनै पार्षद्को मृत्यु भएको वा कुनै पार्षदले राजीनामा दिएको वा कुनै पार्षद् यस ऐनको व्यवस्था अनुसार संस्थाको सदस्य कायम रही रहन अयोग्य भएको कारणबाट रिक्त हुन आएको स्थानमा त्यस्तो पार्षद्को बाँकी पदावधि एक वर्षभन्दा कम भएमा परिषद्ले सोही दफाको उपदफा (३) को सोही खण्डहरूमा उल्लेख भए

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

बमोजिम संस्थाका सदस्यहरूमध्ये कसैलाई पार्षद् तोक्नेछ र एक वर्षभन्दा बढी भएमा निर्वाचनद्वारा सो पदको पूर्ति गरिनेछ ।

(२) दफा ७ को उपदफा (३) को खण्ड (ग) बमोजिम मनोनीत कुनै पार्षद्को मृत्यु भएको वा कुनै पार्षदले राजीनामा दिएको कारणबाट रिक्त हुन आएको स्थानमा त्यस्तो पार्षद्को बाँकी पदावधिको लागि सोही खण्डमा उल्लिखित प्रक्रिया अपनाई कसैलाई पार्षद् मनोनीत गरिनेछ ।

१०. परिषद्को बैठक र निर्णय: (१) अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा कार्यकारी निर्देशकले परिषद्को बैठक बोलाउनेछ ।

(२) परिषद्को बैठक साधारणतया वर्षको ६ पटक बस्नेछ र दुईवटा बैठकको अन्तर तीन महिना भन्दा बढी हुने छैन ।

(३) परिषद्को बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले गर्नेछ र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवैको अनुपस्थितिमा पार्षद्हरूले आफूमध्येबाट छानेको पार्षदले परिषद्को बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(४) कुल पार्षद् सङ्ख्याको पच्चीस प्रतिशत पार्षदले परिषद्को बैठक बोलाउन आवश्यक छ भनी अध्यक्ष समक्ष लिखित निवेदन दिएमा त्यस्तो निवेदन परेको पन्ध्र दिनभित्र अध्यक्षले कार्यकारी निर्देशकलाई परिषद्को बैठक बोलाउन निर्देशन दिनु पर्नेछ ।

(५) कुल पार्षद् सङ्ख्याको पचास प्रतिशत पार्षद् उपस्थित भएमा परिषद्को बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

(६) परिषद्को बैठकमा बहुमतको रायलाई परिषद्को निर्णय मानिनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ ।

(७) परिषद्को निर्णय कार्यकारी निर्देशकद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

(८) परिषद्ले आवश्यक देखेमा नेपाल सरकारको कुनै अधिकृत वा कुनै स्वदेशी वा विदेशी विशेषज्ञ, सल्लाहकार वा लेखा व्यवसायसँग

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

सम्बन्धित लब्ध प्रतिष्ठित व्यक्तिलाई परिषद्को बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(९) परिषद्को बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि परिषद् आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार: परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) लेखा व्यवसायमा प्रवेश गर्नेहरूको लागि परीक्षा सञ्चालन गर्ने ।
- (ख) संस्थाको सदस्यता तथा *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यमा नाम दर्ता गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि निर्धारण गर्ने ।
- (ग) निर्धारित योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई दफा १६ बमोजिम उपयुक्त किसिमको सदस्यता प्रदान गर्ने ।
- (घ) उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गरी लेखा व्यवसायको समन्वयात्मक विकास गर्ने ।
- (ङ) लेखा व्यवसायको विकासको लागि दक्ष जनशक्तिको लागि चाहिने योग्यता निर्धारण गर्ने ।
- (च) सदस्यता प्राप्त गर्न आवश्यकपर्ने योग्यता हासिल गर्नको लागि आवश्यक पाठ्यक्रम र व्यवहारिक तालीमको किसिम निर्धारण गर्ने ।
- (छ) विश्वविद्यालय वा अन्य शैक्षिक संस्थाको सहयोगमा वा संस्था स्वयंले विभिन्न शिक्षण तथा प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- * (ज) लेखा व्यवसाय गर्नको निमित्त सदस्यहरूलाई पेशागत प्रमाणपत्र दिने ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

- (झ) सदस्यहरूलाई वृत्ति विकासका अवसरहरू प्रदान गरी निजहरूको दक्षतामा अभिवृद्धि गराउने ।
- (ञ) सदस्यको तथा *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यको लागि तोकिएको व्यावसायिक आचार संहिता अनुरूप सदस्य वा *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले काम गरे नगरेको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने ।
- (ट) सदस्य तथा *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले व्यावसायिक आचार संहिताको विपरीत गरेको काम कारवाही उपर अनुशासन समितिको सिफारिस बमोजिम आवश्यक कारवाही गर्ने ।
- (ठ) लेखा र लेखापरीक्षणका विविध पक्षमा सैद्धान्तिक वा व्यावहारिक निर्देशन र मार्गदर्शनहरू दिने तथा व्यावसायिक विकासको लागि आवश्यक अन्य काम गर्ने ।
- * (ड) लेखामान बोर्ड र लेखापरीक्षणमान बोर्डद्वारा व्यवस्थित वा सिफारिस गरिएका लेखामान तथा लेखापरीक्षणमान पालना गर्ने, गराउने र सोको पालना भए नभएको नियमन गर्ने ।
- (ढ) सदस्यहरूको हकहितको सुरक्षा एवं प्रतिष्ठाको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्ने ।
- (ण) उद्योग, वाणिज्य, अर्थ, राजस्व तथा लेखा व्यवसायसँग सम्बन्धित विषयका विभिन्न प्रचलित कानूनहरूको सुधारको निमित्त नेपाल सरकारलाई राय सुझाव दिने ।
- (त) अन्तर्राष्ट्रिय लेखा व्यवसायी महासङ्घ तथा क्षेत्रीय र उपक्षेत्रीय महासङ्घहरूको सदस्यता ग्रहण गर्ने तथा अन्य मुलुकका लेखा व्यवसायी संस्थाहरूसँग सम्पर्क स्थापना गर्ने ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

- (थ) विश्वविद्यालय तथा अन्य शिक्षण संस्थासँग समन्वय राखी लेखा शिक्षाको लागि उपयुक्त शैक्षिक मापदण्ड सिफारिस गर्ने ।
- (द) दर्तावाला लेखापरीक्षकहरूको व्यावसायिक दक्षता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक तालीम, गोष्ठी र सेमिनार सञ्चालन गर्ने ।
- (ध) सेवारत लेखा जनशक्तिको भलाईका लागि अल्पकालीन वा दीर्घकालीन तालीम, गोष्ठी आदि सञ्चालन गर्ने ।
- (न) लेखा व्यवसायसँग सम्बन्धित सामग्रीहरू प्रकाशन गर्ने ।
- (प) लेखा व्यवसायसँग सम्बन्धित पुस्तकालय सञ्चालन गर्ने ।
- (फ) परिषद्बाट गठन हुने समितिहरूले अपनाउनुपर्ने कार्यविधि निर्धारण गर्ने ।
- (ब) संस्थाको बजेट स्वीकृत गर्ने तथा कोषको प्रबन्ध गर्ने ।
- (भ) संस्थाको लागि आवश्यकपर्ने कर्मचारीहरू नियुक्त गर्ने र निजहरूको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा तोक्ने ।
- ☞(भ१) सदस्यको लागि अनवरत व्यावसायिक शिक्षाको व्यवस्था गर्ने ।
- ☞(भ२) लेखा प्राविधिज्ञ तयार गर्न शिक्षा प्रणालीको विकास र तत्सम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने ।
- (म) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियम तथा विनियम बमोजिम तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
- (य) यस ऐनको उद्देश्य पूरा गर्न आवश्यकपर्ने अन्य कामहरू गर्ने ।

१२. काम कारवाही बढेर नहुने: कुनै पार्षद्को स्थान रिक्त रहेको वा पार्षद् हुनको निमित्त चाहिने योग्यता नपुगेको व्यक्ति पार्षद्मा निर्वाचित वा

☞ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

मनोनीत भई परिषद्को निर्णय बमोजिम कुनै काम कारवाही भएको रहेछ भने सोही कारणले मात्र त्यसरी भैसकेको काम कारवाही बदर हुने छैन ।

१३. परिषद्का समितिहरू: (१) परिषद्ले आफूप्रति जवाफदेही हुने गरी देहाय बमोजिमका स्थायी समितिहरू गठन गर्न सक्नेछः-

- (क) अनुशासन समिति,
- (ख) परीक्षा समिति,
- (ग) कार्यकारिणी समिति,
- (घ) व्यावसायिक मार्गदर्शन समिति ।

(२) परिषद्ले संस्थाको उद्देश्य पूरा गर्न आवश्यकतानुसार अन्य समितिहरू गठन गर्न सक्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम गठन भएका समितिहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(४) *उपदफा (१) बमोजिम समिति गठन गर्दा अध्यक्ष र उपाध्यक्ष बाहेक एक समितिमा रहेका सदस्यहरू अर्को समितिमा समेत रहने गरी समितिको गठन गरिने छैन ।

१४. अनुशासन समिति: (१) कुनै सदस्य *..... ले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा आचार संहिता विपरीत कुनै काम *कारवाही गरेको छु भनी कसैले संस्थामा उजूरी दिएमा वा संस्थालाई त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएमा सो उपर छानबिन गरी आवश्यक कारवाही गर्नका लागि परिषद्मा सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको एक अनुशासन समिति रहनेछः-

- (क) दफा ७ को उपदफा (३) को खण्ड (क) बमोजिमका पार्षदहरूमध्येबाट परिषद्ले

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

» पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

तोकेको फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट
(एफ.सी.ए.) – सभापति

(ख) पार्षदहरूमध्ये परिषद्बाट मनोनीत
तीनजना– सदस्य

(ग) सदस्यहरूमध्ये परिषद्बाट मनोनीत दुईजना– सदस्य

(घ) महालेखापरीक्षकबाट मनोनीत एकजना – सदस्य

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुशासन समितिको सभापति वा कुनै सदस्यले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम वा आचार संहिता विपरीत कुनै काम कारवाही गरेको छ भनी परेको उजुरी उपर छानबिन गरी आवश्यक कारवाही गर्नका लागि परिषद्मा सिफारिस गर्नको निमित्त बस्ने बैठकमा त्यस्तो सभापति वा सदस्यले भाग लिन र मतदान गर्न पाउने छैन ।

(३) अनुशासन समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अनुशासन समितिको सभापति तथा सदस्यहरूको पदावधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(४) अनुशासन समितिलाई सम्बन्धित व्यक्ति उपर आदेश जारी गर्ने र साक्षी प्रमाण बुझ्ने सम्बन्धमा अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

(५) अनुशासन समितिले छानबिनबाट दोषी देखिएको सदस्य "..... उपर आवश्यक कारवाहीका लागि आफ्नो राय ठहर साथ परिषद्मा सिफारिस गर्नेछ र त्यस्तो सिफारिस उपर परिषद्ले विचार गरी सम्बन्धित सदस्य "..... लाई कसूरको मात्रा अनुसार देहाय बमोजिमको कुनै सजाय गर्न सक्नेछः-

(क) नसिहत दिने,

(ख) बढीमा पाँच वर्षसम्मको लागि सदस्यताबाट हटाउने,

» पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(ग) कुनै खास अवधिको लागि लेखा व्यवसाय गर्न नपाउने गरी रोक लगाउने,

(घ) *पेशागत प्रमाणपत्र वा सदस्यताको प्रमाणपत्र रद्द गर्ने ।

(६) कुनै पार्षदले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम वा आचार संहिता विपरीत कुनै काम कारवाही गरेको सम्बन्धमा अनुशासन समितिले छानबिन गरी त्यस्तो पार्षद् उपर आवश्यक कारवाही चलाउनको लागि राय ठहर साथ परिषद्मा सिफारिस पेश गरेकोमा त्यस्तो सिफारिस उपर परिषद्ले निर्णय गर्दा त्यस्तो पार्षदले परिषद्को सो बैठकमा भाग लिन र मतदान गर्न पाउने छैन ।

(७) उपदफा (५) बमोजिमको सजाय गर्नु अघि परिषद्ले सम्बन्धित *..... सदस्यलाई सफाई पेश गर्ने मनासिब माफिकको मौका दिनु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (५) बमोजिमको निर्णयमा चित्त नबुझे सम्बन्धित सदस्य *..... ले उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

१५. कार्यकारिणी समिति: (१) परिषद्को निर्देशनमा रही संस्थाको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्नको लागि देहायका सदस्यहरू रहेको एक कार्यकारिणी समितिको गठन गरिनेछ:-

(क) अध्यक्ष – अध्यक्ष

(ख) उपाध्यक्ष – उपाध्यक्ष

(ग) परिषद्ले पार्षद्हरूमध्येबाट मनोनीत गरेको दुई जना – सदस्य

(घ) कार्यकारी निर्देशक – सदस्य सचिव

(२) कार्यकारिणी समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा बैठकको कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

परिच्छेद—३क.

लेखामान बोर्ड

१५क. लेखामान बोर्डको गठन: (१) लेखा व्यवसाय र वित्तीय प्रतिवेदनलाई सुव्यवस्थित र नियमन गर्नको लागि नेपाल सरकारले एक लेखामान बोर्डको गठन गर्नेछ ।

(२) लेखामान बोर्डमा देहायका सदस्यहरू रहनेछन्:—

(क) नेपाल सरकारले फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्टहरू मध्येबाट मनोनीत गरेको एकजना	— अध्यक्ष
(ख) प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय	— सदस्य
"(ग) प्रतिनिधि, महालेखापरीक्षकको कार्यालय	— सदस्य
(घ) प्रतिनिधि, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	— सदस्य
(ङ) रजिष्ट्रार, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	— सदस्य
"(च) महानिर्देशक, आन्तरिक राजस्व विभाग	— सदस्य
"(छ) अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि, नेपाल धितोपत्र बोर्ड	— सदस्य
(ज) नेपाल सरकारले परिषद्को सिफारिसमा चार्टर्ड एकाउन्टेन्टहरूमध्येबाट मनोनीत गरेका पाँचजना	— सदस्य
(झ) नेपाल सरकारले परिषद्को सिफारिसमा दर्तावाला लेखापरीक्षक सदस्यहरूमध्येबाट मनोनीत गरेको एक जना	— सदस्य

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

॥ नेपालको संविधान अनुकूल बनाउन केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(३) लेखामान बोर्डले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित विज्ञलाई आफ्नो बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (२) को खण्ड (क), (ज) र (झ) मा उल्लिखित सदस्यहरूको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि निजहरू पुनः नियुक्त वा मनोनयन हुन सक्नेछन् ।

(५) लेखामान बोर्डको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो बोर्ड आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(६) लेखामान बोर्डको सचिवालय संस्थाको प्रधान कार्यालयमा रहनेछ ।

१५ख. लेखामान बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार: लेखामान बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) लेखा व्यवसाय र वित्तीय प्रतिवेदनलाई सुव्यवस्थित र नियमन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान (इन्टरनेशनल एकाउन्टीङ्ग स्टैण्डर्ड) समेतको आधार लिई लेखामानको व्यवस्था गर्ने,

(ख) लेखामानको विकास गर्न उपयुक्त विधि तयार गर्ने र लेखामान सम्बन्धी सामग्री प्रकाशन गर्ने,

(ग) लेखामानको संशोधन, सुधार र परिमार्जन गर्ने,

(घ) लेखामानको व्याख्या गर्ने,

(ङ) लेखामान सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

१५ग. पदमा कायम नरहने अवस्था: देहायको कुनै अवस्थामा लेखामान बोर्डको सदस्य आफ्नो पदमा कायम रहने छैनः-

(क) राजीनामा दिएमा,

(ख) बिना कुनै सूचना तीन पटकसम्म लेखामान बोर्डको बैठकमा लगातार अनुपस्थित रहेमा,

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

- (ग) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरी सजाय पाएको भएमा,
- (घ) मगज बिग्रेमा,
- (ङ) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेमा,
- (च) मृत्यु भएमा,
- (छ) संस्थाको सदस्यको हकमा दफा २२ बमोजिम सदस्यता दर्ता किताबबाट नाम हटाइएमा ।

परिच्छेद—३ख.

लेखापरीक्षणमान बोर्ड

१५घ. लेखापरीक्षणमान बोर्डको गठन: (१) लेखा व्यवसाय र लेखापरीक्षणलाई सुव्यवस्थित र नियमन गर्नको लागि नेपाल सरकारले एक लेखापरीक्षणमान बोर्डको गठन गर्नेछ ।

(२) लेखापरीक्षणमान बोर्डमा देहायका सदस्यहरू रहनेछन्:—

- (क) नेपाल सरकारले फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्टहरूमध्येबाट मनोनीत गरेको एकजना – अध्यक्ष
- (ख) प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय – सदस्य
- (ग) प्रतिनिधि, "महालेखा परीक्षकको कार्यालय" – सदस्य
- (घ) नेपाल सरकारले परिषद्को सिफारिसमा चार्टर्ड एकाउन्टेन्टहरूमध्येबाट मनोनीत गरेका तीनजना – सदस्य

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

॥ नेपालको संविधान अनुकूल बनाउन केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(ड) नेपाल सरकारले परिषद्को सिफारिसमा
दर्तावाला लेखापरीक्षक सदस्यहरूमध्येबाट
मनोनीत गरेका एकजना – सदस्य

(३) लेखापरीक्षणमान बोर्डले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित
विज्ञलाई आफ्नो बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न
सक्नेछ ।

(४) उपदफा (२) को खण्ड (क), (घ) र (ड) मा उल्लिखित
सदस्यहरूको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि
निजहरू पुनः नियुक्त वा मनोनयन हुन सक्नेछन् ।

(५) लेखापरीक्षणमान बोर्डको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो बोर्ड
आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(६) लेखापरीक्षणमान बोर्डको सचिवालय संस्थाको प्रधान
कार्यालयमा रहनेछ ।

१५ड. लेखापरीक्षणमान बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार: लेखापरीक्षणमान
बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) लेखा व्यवसाय र वित्तीय प्रतिवेदनलाई सुव्यवस्थित र
नियमन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमान (इन्टरनेशनल
स्टैंडर्ड अन अडिटिङ्ग) समेतको आधार लिई
लेखापरीक्षणमानको व्यवस्था गर्ने,

(ख) लेखापरीक्षणमानको विकास गर्न उपयुक्त विधि तयार गर्ने
र लेखापरीक्षणमान सम्बन्धी सामग्री प्रकाशन गर्ने,

(ग) लेखापरीक्षणमानको संशोधन, सुधार र परिमार्जन गर्ने,

(घ) लेखापरीक्षणमानको व्याख्या गर्ने,

(ड) लेखापरीक्षणमान सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

१५. पदमा कायम नरहने अवस्था: देहायको कुनै अवस्थामा लेखापरीक्षणमान बोर्डको सदस्य आफ्नो पदमा कायम रहने छैन:-

- (क) राजीनामा दिएमा,
- (ख) बिना कुनै सूचना तीन पटकसम्म लेखापरीक्षणमान बोर्डको बैठकमा लगातार अनुपस्थित रहेमा,
- (ग) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरी सजाय पाएको भएमा,
- (घ) मगज बिग्रेमा,
- (ङ) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेमा,
- (च) मृत्यु भएमा,
- (छ) संस्थाको सदस्यको हकमा दफा २२ बमोजिम सदस्यता दर्ता किताबबाट नाम हटाइएमा ।

परिच्छेद-४

संस्थाको सदस्यता

*१६. संस्थाको सदस्यता: (१) संस्थाको सदस्यतालाई देहाय बमोजिमको श्रेणीमा विभाजन गरिनेछ:-

- (क) चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट, र
- (ख) दर्तावाला लेखापरीक्षक ।

(२) देहायको योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई दफा १८ को अधीनमा रही चार्टर्ड एकाउन्टेन्टको सदस्यता दिनु पर्नेछ:-

- (क) यो उपदफा प्रारम्भ हुँदाका बखत लेखापरीक्षक सम्बन्धी ऐन, २०३१ बमोजिम “क” वर्गको वा चार्टर्ड

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

एकाउन्टेन्सी परीक्षा उत्तीर्ण गरेको आधारमा “ख”
वर्गको दर्तावाला लेखापरीक्षकको प्रमाणपत्र पाएको ।

(ख) संस्था वा संस्थाबाट मान्यता प्राप्त विदेशी लेखा
व्यवसायी संस्थाबाट चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी वा सो
सरहको परीक्षा उत्तीर्ण भई लेखा व्यवसायसँग
सम्बन्धित व्यावसायिक तालीम प्राप्त गरेको ।

(३) यो उपदफा प्रारम्भ हुँदाका बखत लेखापरीक्षक सम्बन्धी
ऐन, २०३१ बमोजिम “ख”, “ग” वा “घ” वर्गको लेखापरीक्षकको प्रमाणपत्र
प्राप्त गरेको व्यक्तिलाई दफा १६ को अधीनमा रही दर्तावाला
लेखापरीक्षकको सदस्यता दिन पर्नेछ ।

*१७. फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट (एफ.सी.ए.): देहायका सदस्यहरुलाई तोकिए
बमोजिम फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्टको सदस्यता दिन सकिनेछ:-

(क) यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत लेखापरीक्षक सम्बन्धी ऐन,
२०३१ बमोजिम “क” वर्गको दर्तावाला लेखापरीक्षक
प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति,

(ख) कम्तीमा पाँच वर्ष लेखा व्यवसायमा संलग्न रहेका चार्टर्ड
एकाउन्टेन्ट सदस्य ।

१८. सदस्यता दर्ताको लागि अयोग्यता: देहायको व्यक्ति संस्थाको सदस्यमा
दरिनको लागि योग्य मानिने छैन:-

(क) दफा १६ को उपदफा (२) र (३) बमोजिमको योग्यता नभएको,

(ख) एक्काईस वर्षको उमेर पूरा नभएको,

(ग) ».....

(घ) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको,

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

» पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(ड) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट सजाय पाएको,

(च) मगज बिग्रेको ।

१९. नाम दर्ता गराउनु पर्ने: (१) संस्थाको सदस्य हुन चाहने यस ऐन बमोजिम योग्यता पुगेको व्यक्तिले तोकिए बमोजिमको विवरणहरू खोली तोकिए बमोजिमको ढाँचामा संस्थामा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्नको लागि नाम दर्ता गर्न तोकिए बमोजिमको शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

* (३) दफा १६ को उपदफा (३) बमोजिम सदस्यता प्राप्त गर्न योग्यता पुगेका व्यक्तिले आफ्नो नाम संस्थाको सदस्यतामा दर्ता गराउन चाहेमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी यस ऐनको दफा २९ र ४९ प्रारम्भ गरेको मितिले छ महिनाभित्र संस्थामा दरखास्त दिनु पर्नेछ । सो अवधिभित्र सदस्यताको लागि दरखास्त नदिने व्यक्तिले यो ऐन बमोजिम सदस्यता पाउने छैन ।

२०. सदस्यता दर्ता प्रमाणपत्र: (१) दफा १९ को उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त दिने व्यक्ति संस्थाको सदस्यमा दरिन योग्य देखिएमा परिषद्ले त्यस्तो व्यक्तिको नाम संस्थाको सदस्यतामा दर्ता गरी सदस्यको किसिम खोली तोकिए बमोजिमको ढाँचामा सदस्यता दर्ताको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) संस्थाले सदस्यताको श्रेणी अनुसार तोकिए बमोजिमको छुट्टा छुट्टै सदस्यता दर्ता किताब राख्नु पर्नेछ ।

(३) संस्थाको सदस्यता दर्ता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२१. व्यवसाय छोडेमा वा ठेगाना बदलेमा सूचना गर्नुपर्ने: सदस्यले आफ्नो व्यवसाय छोडेमा वा ठेगाना बदलेमा व्यवसाय छोडेको वा ठेगाना बदलेको पैंतीस दिनभित्र संस्थालाई सूचना गर्नु पर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

२२. नाम हटाउने र पुनः दर्ता गर्ने व्यवस्था: (१) देहायको कुनै अवस्थामा परिषद्ले सदस्यको नाम सदस्यता दर्ता किताबबाट हटाउने आदेश दिन सक्नेछः-

- (क) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरी सजाय पाएमा,
- (ख) संस्थालाई बुझाउनुपर्ने शुल्क नबुझाएमा,
- (ग) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिमको पेशागत आचरण पालना नगरेमा,
- (घ) मगज बिग्रेमा, वा
- (ङ) मृत्यु भएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सदस्यताबाट नाम हटाइएको व्यक्तिले मनासिब माफिकको कारण देखाई पुनः सदस्यता प्राप्त गर्न दरखास्त दिएमा परिषद्ले तोकिए बमोजिमको दस्तुर लिई निजको नाम पुनः दर्ता गरी सदस्यता दिने निर्णय गर्न सक्नेछ ।

२३. प्रमाणपत्र रद्द गर्ने: धोखा वा गल्तीले कुनै व्यक्तिको नाम संस्थाको सदस्यतामा दर्ता हुन गएको कुरा जानकारी हुन आई जाँचबुझ गर्दा सो कुरा साँचो ठहरिन आएमा परिषद्ले त्यस्तो व्यक्तिको सदस्यता दर्ता प्रमाणपत्र तथा पेशागत प्रमाणपत्र पाएको भए सो समेत रद्द गर्न सक्नेछ र सोको सूचना पत्रपत्रिकामा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

परीक्षा सम्बन्धी व्यवस्था

२४. पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तकहरूको व्यवस्था गर्ने: (१) परिषद्ले लेखा व्यवसायी वा लेखा प्राविधिज्ञ हुनको लागि चाहिने शैक्षिक स्तर, पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक निर्धारण गरी परीक्षा सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(२) उपदफा (१) बमोजिमको परीक्षाको व्यवस्था गर्दा परिषद्ले आवश्यक देखेमा नेपाल २..... भित्रका विश्वविद्यालय तथा अन्य देशका लेखा व्यवसायी सङ्घ, संस्था वा विशेषज्ञको सल्लाह र सहयोग समेत लिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको परीक्षा परिषद्ले आफैं वा स्वदेशी वा विदेशी विश्वविद्यालय वा अन्य संस्थाको सहयोग लिई सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(४) लेखा व्यवसायी वा लेखा प्राविधिज्ञ सम्बन्धी परीक्षामा सम्मिलित हुन आवश्यकपर्ने योग्यता तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(५) परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(६) यस परिच्छेद बमोजिम संस्थाबाट सञ्चालन हुने अध्ययन तथा अध्यापन सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२५. प्रमाणपत्र दिने: परिषद्ले यस परिच्छेद बमोजिम लिएको परीक्षा उत्तीर्ण भएको व्यक्तिलाई तोकिए बमोजिम प्रमाणपत्र दिनेछ ।

परिच्छेद-६

शैक्षिक योग्यताको मान्यता

२६. परिषद्ले मान्यता दिने:*(१) कुनै विदेशी लेखा व्यवसायी संस्थाबाट चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको र तालीम प्राप्त गरेको व्यक्तिले त्यस्तो परीक्षा र तालीमको मान्यताको लागि संस्थामा तोकिए बमोजिम दरखास्त दिनु पर्नेछ र यसरी मान्यताको लागि दरखास्त परेमा परिषद्ले त्यस्तो परीक्षा र तालीमलाई मान्यता दिने नदिने सम्बन्धमा निर्णय गर्नेछ ।

२गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा झिकिएको ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(२) उपदफा (१) बमोजिमको परीक्षा *२ तालीमको मान्यता दिनु अघि दरखास्तवालाले कुनै शर्त पूरा गर्नुपर्ने परिषद्ले ठहराएमा त्यस्तो शर्त समेत तोकी दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम कुनै शर्त पूरा गर्नुपर्ने गरी तोकिएकोमा त्यस्तो शर्त पूरा भएपछि मात्र यस ऐन बमोजिम संस्थाको सदस्यताको लागि दरखास्त दिन सकिनेछ ।

*२७. विदेशी लेखा व्यवसायी संस्थालाई मान्यता: (१) परिषद्ले नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशी लेखा व्यवसायी संस्थाहरू र त्यस्ता संस्थाहरूले लिएको परीक्षा र प्रदान गरेको तालीमलाई मान्यता दिन सक्नेछ ।

(२) परिषद्ले उपदफा (१) बमोजिम मान्यता दिएका संस्थाहरूको सूची बनाई राख्नु पर्नेछ र त्यस्तो सूचीमापर्ने संस्थाले लिएको परीक्षा र प्रदान गरेको तालीमको मान्यताका सम्बन्धमा दफा २६ बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गर्न आवश्यकपर्ने छैन ।

परिच्छेद-७

*पेशागत प्रमाणपत्र

*२८. पेशागत प्रमाणपत्र: (१) लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्न चाहने सदस्यले पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नको लागि तोकिए बमोजिमको ढाँचामा संस्थामा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त दिने सदस्यले तोकिए बमोजिमका शर्तहरू पूरा गरेपछि परिषद्ले त्यस्ता सदस्यलाई तोकिए बमोजिमको ढाँचामा पेशागत प्रमाणपत्र दिनेछ ।

(३) पेशागत प्रमाणपत्र पाएका सदस्यको लागि परिषद्ले शर्तहरू निर्धारण गरी त्यस्ता शर्तहरू पालन गर्न लगाउन र त्यस्ता सदस्यहरूका लागि आचार संहिता बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

२८क. लेखा व्यवसायी संस्था दर्ता गर्नु पर्ने: (१) लेखा व्यवसायी संस्थाको नामबाट लेखापरीक्षण सेवा सञ्चालन गर्न चाहने पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले त्यस्तो संस्था दर्ता गर्न तोकिए बमोजिमको ढाँचामा संस्थामा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) लेखा व्यवसायी संस्था दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कार्यविधि पूरा भएपछि परिषद्ले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा लेखा व्यवसायी संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र दिनेछ ।

*२९. लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्न नपाउने: पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त नगरी कुनै व्यक्तिले लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्न पाउने छैन ।

तर कम्पनी ऐन अन्तर्गत स्थापना भएका कम्पनी वा व्यावसायिक संस्थाको लेखापरीक्षण बाहेक अन्य लेखापरीक्षणको सम्बन्धमा नेपाल सरकारले छुट्टै व्यवस्था गरी नियमन गर्न गराउन यस दफाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

*३०. दर्तावाला लेखापरीक्षक सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेका दर्तावाला लेखापरीक्षकहरूलाई परिषद्ले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियम तथा विनियमहरूका अधीनमा रही यस ऐन बमोजिम लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्न तोकिए बमोजिम वर्गीकरण गरी पेशागत प्रमाणपत्र दिनेछ ।

तर त्यस्ता दर्तावाला लेखापरीक्षकहरूलाई निजहरूले लेखापरीक्षक सम्बन्धी ऐन, २०३१ बमोजिम पाइ आएका सुविधाबाट वञ्चित गरिने छैन ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

- ३०क. लेखापरीक्षण गर्न पाउने हद: दफा ३० बमोजिम वर्गीकरण भएका पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले लेखापरीक्षण गर्न पाउने हद नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई परिषद्ले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।
- ३०ख. पेशागत प्रमाणपत्रको वर्ग वृद्धि हुन सक्ने: दफा ३० बमोजिम दर्तावाला लेखापरीक्षकले प्राप्त गरेको पेशागत प्रमाणपत्र परिषद्ले तोकिए बमोजिमको कार्यविधि अपनाई वर्ग वृद्धि गर्न सक्नेछ ।
३१. प्रतिवेदनमा खुलाउनुपर्ने कुराहरु: *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले आफूले गरेको लेखा परीक्षणको प्रतिवेदनमा तोकिए बमोजिमका कुराहरु खुलाउनु पर्नेछ ।
३२. नामावली प्रकाशित गर्ने: संस्थाले प्रत्येक वर्ष आर्थिक वर्ष भुक्तान भएको तीन महिनाभित्र सदस्यहरुको र *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यहरुको नामावली प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- *३३. शुल्क बुझाउनु पर्ने: सदस्य, पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्य र दफा २८क. बमोजिम दर्ता भएका लेखा व्यवसायी संस्थाले तोकिए बमोजिमको शुल्क संस्थालाई बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-८

आचरण

३४. आचरण पालन गर्नु पर्ने: (१) सदस्य र *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको पूर्ण पालना गर्नु पर्छ ।
- (२) आफ्नो वर्गको *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यको प्रमाणपत्र नपाएका व्यक्तिसँग साझेदारी वा अन्य कुनै किसिमबाट मिली लेखापरीक्षण कार्य गर्नु हुँदैन ।
- (३) संस्थाको सदस्यता पाएको व्यक्ति बाहेक अन्य व्यक्तिसँग आफूले पाएको वा आर्जन गरेको लेखापरीक्षण शुल्क वा पारिश्रमिकमा

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

कुनै किसिमको साझेदारी गर्न वा मुनाफामा हिस्सा दिनु हुँदैन र सदस्यता पाएको व्यक्ति लगायत अन्य कुनै व्यक्तिसँग आफूले पाएको वा आर्जन गरेको व्यावसायिक शुल्कमा कमिसन, दलाली आदि दिनु हुँदैन ।

(४) डर, धाक, त्रास वा प्रलोभन देखाई कसैलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले *लेखा व्यवसायको कामहरू पाउनका लागि प्रभावित गर्न हुँदैन ।

(५) आफूलाई काम लगाउने व्यक्ति र प्रचलित कानूनले बाध्य गराएको व्यक्तिलाई बाहेक अन्य व्यक्तिलाई आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा पाएका सूचना तथा स्पष्टीकरणहरू दिन वा भन्न हुँदैन ।

(६) *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले आफू वा आफ्नो साझेदार वा कर्मचारीले जाँची रुजू नगरेसम्म कुनै पनि आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्न वा कुनै किसिमको प्रतिवेदन दिन हुँदैन ।

(७) *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले आफ्नो वा आफ्नो साझेदारको हित भएको कुनै संस्थाको आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्दा वा प्रतिवेदन दिँदा आफ्नो वा आफ्नो साझेदारको स्वार्थ निहित रहेको कुरा पनि स्पष्ट रूपले उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

तर कम्पनीमा शेयर होल्डर मात्र भएकोमा स्वार्थ निहित रहेको मानिने छैन ।

(८) *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले आफूले प्रमाणित गरेको कुनै पनि आर्थिक विवरणलाई यथार्थ रूपमा दर्शाउन आफूलाई थाहा भएका कुनै पनि मूलभूत कुराहरू स्पष्ट रूपले देखाउनु पर्नेछ वा आफूले थाहा पाएसम्म आफूले प्रमाणित गरेको आर्थिक विवरणमा कुनै गलत विवरण वा स्पष्टीकरण रहेछ भने सो पनि स्पष्ट रूपले उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(९) *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा गर्नुपर्ने कर्तव्य सावधानीपूर्वक गर्नु पर्नेछ र प्रचलित कानून

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मान्य सिद्धान्त अनुरूप नभएका वा नगरिएका कुनै पनि मूलभूत कुराहरु माथि सम्बन्धित सबैको ध्यानाकर्षण गराउनु पर्नेछ ।

(१०) *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले आफूले काम गरे बापत पाउनुपर्ने पारिश्रमिकलाई मुनाफाको प्रतिशत वा अन्य कुनै अनिश्चित नतिजा माथि आधारित गर्नु हुँदैन ।

(११) नेपाल सरकारको कुनै कार्यालय, विभाग वा कुनै संस्थालाई प्रचलित कानून बमोजिम दिनुपर्ने सूचना, स्पष्टीकरण वा विवरणमा जानी जानी वा लापरवाही साथ झुटो कुरा उल्लेख गर्नु हुँदैन ।

(१२) आफूले नोकरी गरेको संस्थाको सेवा गर्न छोडेको कम्तीमा तीन वर्ष नपुगी सो संस्थाको लेखापरीक्षण गर्नु हुँदैन ।

(१३) प्रचलित कानून बमोजिम लेखापरीक्षकमा नियुक्त हुन आवश्यक रीत पूरा भएको यकिन नगरी कुनै पनि *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले कुनै संस्थाको लेखापरीक्षकमा भएको नियुक्ति स्वीकार गर्नु हुँदैन ।

(१४) लेखा परीक्षण सम्बन्धमा आफ्नो राय व्यक्त गर्नु अगाडि यथेष्ट रूपमा सम्बन्धित सूचना प्राप्त गरेको हुनुपर्छ ।

(१५) *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्य र सदस्यले पालना गर्नुपर्ने आचरण सम्बन्धी अन्य कुराहरु तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

३५. उजुरी गर्न सकिने: (१) कुनै *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्य उपर यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा उल्लिखित आचरणको पालना नगरेको वा त्यस्तो *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा सरोकारवालाले संस्थामा उजुरी दिन सक्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(२) कुनै *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यले पालना गर्नुपर्ने आचरणको पालना नगरेको विश्वास गर्नुपर्ने तथ्य फेला परेमा त्यस्तो *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्य उपर कारबाही गर्न कार्यकारी निर्देशकले प्राप्त तथ्यहरु सहित परिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्नेछ ।

परिच्छेद-९

संस्थाको कोष

३६. संस्थाको कोष: (१) संस्थाको एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहनेछन्:-

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम,

(ख) अन्तर्राष्ट्रिय वा विदेशी सङ्घ, संस्थाबाट प्राप्त रकम,

तर यस्तो रकम प्राप्त गर्दा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(ग) संस्थाका सदस्यहरुको नाम दर्ता गर्दा वा लेखा व्यवसायी प्रमाणपत्र दिँदा प्राप्त गरेको रकम,

(घ) संस्थाको चल अचल सम्पत्तिबाट आर्जन हुने रकम,

(ङ) संस्थालाई अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम ।

(२) संस्थालाई प्राप्त सबै रकम संस्थाको नाममा नेपालको कुनै वाणिज्य बैंकमा खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

(३) संस्थाको तर्फबाट गर्नुपर्ने सबै खर्चहरु उपदफा (१) बमोजिमको कोषबाट व्यहोरिनेछन् ।

तर संस्थालाई कुनै निश्चित उद्देश्यको लागि प्राप्त भएको रकम सोही उद्देश्यमा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(४) कोषबाट गरिने खर्च परिषद्को रेखदेख र नियन्त्रणमा रही सचिवले गर्नेछ ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(५) कोषको खाताको सञ्चालन परिषद्ले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३७. संस्थाको कोषको लेखा तथा लेखापरीक्षण: (१) संस्थाको आय व्ययको लेखा परिषद्ले तोके बमोजिमको ढाँचामा राखिनेछ ।

(२) संस्थाको हिसाब किताबको लेखापरीक्षण परिषद्ले तोकेको लेखा व्यवसायीबाट हुनेछ ।

(३) नेपाल सरकारले चाहेमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित कागजात जुनसुकै बखत जाँचन वा जाँचन लगाउन सक्नेछ ।

परिच्छेद-१०

कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था

३८. कार्यकारी निर्देशक: (१) संस्थाको प्रशासकीय काम कारवाही सञ्चालन गर्नको लागि परिषद्ले लेखा सम्बन्धी अनुभव भएको कुनै व्यक्तिलाई कार्यकारी निर्देशकको पदमा नियुक्त गर्नेछ ।

(२) कार्यकारी निर्देशकको पदावधि चार वर्षको हुनेछ र परिषद्ले चाहेमा निजलाई पुनः नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(३) कार्यकारी निर्देशकको अनुपस्थितिमा परिषद्ले संस्थाको कुनै अधिकृत कर्मचारीलाई कार्यकारी निर्देशकको काम गर्न तोक्न सक्नेछ ।

३९. कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) परिषद्प्रति जिम्मेवार रही *संस्थाको प्रमुखको रूपमा काम गर्ने,

(ख) संस्थाको दैनिक प्रशासनिक काम गर्ने,

(ग) संस्थाको वार्षिक बजेट तयार गरी परिषद्मा पेश गर्ने,

(घ) संस्थाको हिसाब किताब राख्ने तथा राख्न लगाउने,

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(ड) सदस्य र *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यहरूको दर्ता किताब जिम्मा लिई अद्यावधिक रूपमा राख्ने, राख्न लगाउने ।

(२) कार्यकारी निर्देशकले परिषद्को रेखदेख र नियन्त्रणमा रही कार्य गर्नेछ ।

(३) यस ऐनमा लेखिएदेखि बाहेक कार्यकारी निर्देशकको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

४०. संस्थाका अन्य कर्मचारी: (१) कार्यकारी निर्देशकको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी संस्थालाई आवश्यकपर्ने कर्मचारीहरूको नियुक्ति परिषद्ले गर्नेछ ।

(२) संस्थाका कर्मचारीहरूको सेवाको शर्त, पारिश्रमिक र सुविधाहरू तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-११

दण्ड सजाय

४१. दण्ड सजाय: (१) यस ऐन बमोजिम *पेशागत प्रमाणपत्र नलिई *लेखापरीक्षण गर्ने व्यक्तिलाई दुई हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(२) कसैले दफा ६ को उल्लङ्घन गरी संस्थाको नाम, चिन्ह वा संस्थाले प्रयोग गर्न पाउने कुनै पनि किसिमको अधिकारको प्रयोग गरेमा निजलाई पहिलो पटक भए एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ र त्यसपछि पनि त्यस्तो काम गरेको ठहरेमा पटकै पिच्छे पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा ६ महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

तर कानूनद्वारा गठित संस्था वा विश्वविद्यालय वा संस्थासँग सम्बन्धित निकायहरूको हकमा यो उपदफा लागू हुने छैन ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(३) *पेशागत प्रमाणपत्र नपाएको व्यक्तिले *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यको हैसियतले कुनै कागजातमा दस्तखत गरेको प्रमाणित भएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई दुई हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(४) यस दफामा लेखिएदेखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको बर्खिलाप कुनै काम गर्ने सदस्यलाई पाँच वर्षसम्मको लागि निलम्बन गरी दुई हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(५) उजूर गर्नुपर्ने मनासिब माफिकको कारण बेगर सदस्यलाई दुःख दिने नियतले कुनै व्यक्तिले उजूर गरेको ठहरेमा त्यस्तो उजूर गर्ने व्यक्तिलाई एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ ।

(६) दफा ३५ बमोजिम कुनै सदस्यको विरुद्धमा परिषद् समक्ष त्यस्तो उजूर पर्न आएमा दफा १४ बमोजिम कारवाही हुनेमा बाहेक अन्य मुद्दाहरू सम्बन्धित उच्च अदालतमा मुद्दा चलाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-१२

विविध

४२. तदर्थ परिषद्को गठन: (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा ७ बमोजिम परिषद्को गठन नभएसम्म संस्थाको सदस्य हुन चाहने योग्यता पुगेको व्यक्तिको नाम दर्ता गरी सदस्यता दर्ताको प्रमाणपत्र दिने सम्बन्धमा यस ऐन बमोजिम परिषद्ले गर्ने कार्य गर्न र सदस्यहरूमध्येबाट परिषद्मा प्रतिनिधित्व गर्ने पार्षद्हरूको निर्वाचन गर्नको लागि देहायका सदस्यहरू रहेको एक तदर्थ परिषद्को गठन गरिनेछ:-

(क) अध्यक्ष, नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टन्टस्
एसोसिएशन

- अध्यक्ष

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(ख) लेखापरीक्षक सम्बन्धी ऐन, २०३१
बमोजिम लेखापरीक्षकको रुपमा नाम दर्ता
गराएका लेखापरीक्षकहरूमध्येबाट नेपाल
सरकारले मनोनीत गरेका तीनजना – सदस्य

(ग) नेपाल सरकारले तोकेको राजपत्रांकित
प्रथम श्रेणीको अधिकृत – सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको तदर्थ परिषद्ले यो ऐन
प्रारम्भ भएको मितिले ६ महिनाभित्र सदस्यहरूमध्येबाट परिषद्मा
प्रतिनिधित्व गर्ने पार्षदहरूको निर्वाचन गरी सक्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको तदर्थ परिषद्ले आफ्नो
बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य कार्य प्रणालीहरू आफैले निर्धारण गर्न
सक्नेछ ।

(४) दफा ७ बमोजिम परिषद्को गठन भएपछि उपदफा (१)
बमोजिम गठन भएको तदर्थ परिषद् स्वतः विघटन हुनेछ । यसरी तदर्थ
परिषद् विघटन भएपछि उक्त तदर्थ परिषद्ले परिषद्को तर्फबाट गरेको
सम्पूर्ण काम कारवाही परिषद्ले नै गरे सरह मानिनेछ ।

४३. असल नियतले गरेको काममा बचाउ: परिषद् वा संस्थाको समितिको कुनै
सदस्य वा सचिव वा संस्थाका कर्मचारीले असल नियतले यो ऐन वा यस
ऐन अन्तर्गत बनेको नियम अनुरूप गरेको कुनै काम कारवाहीहरू प्रति
निजहरू व्यक्तिगत रुपमा जिम्मेवार हुने छैनन् ।

४४. अधिकार प्रत्यायोजन: (१) परिषद्ले यस ऐन बमोजिम आफूलाई प्राप्त
अधिकारमध्ये सबै वा केही अधिकार आवश्यकतानुसार समिति वा
कार्यकारी निर्देशकलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम कुनै अधिकारीलाई प्राप्त अधिकारमध्ये
केही अधिकार आफ्नो सामान्य रेखदेखमा रही प्रयोग गर्ने गरी निजले
आफू मुनिका अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

४५. निर्देशन दिन सक्ने: (१) नेपाल सरकारले संस्थाको काम कारवाहीका सम्बन्धमा परिषद्लाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (२) महालेखा परीक्षकले लेखा व्यवसायको विकास, संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने सम्बन्धमा परिषद्लाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम नेपाल सरकार वा महालेखा परीक्षकले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु परिषद्को कर्तव्य हुनेछ ।
४६. नेपाल सरकारसँग सम्पर्क: संस्थाले नेपाल सरकारसँग सम्पर्क राख्दा अर्थ मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ ।
४७. नियम बनाउने अधिकार: (१) यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नको लागि परिषद्ले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा ७ बमोजिम परिषद् गठन नभएको अवस्थामा संस्थाको सदस्यता दर्ताको प्रमाणपत्र दिने र पार्षद्हरूको निर्वाचन गर्ने प्रयोजनको निमित्त दफा ४२ बमोजिम गठन भएको तदर्थ परिषद्ले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम बनेका नियमहरू नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएपछि मात्र लागू हुनेछन् ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम परिषद्ले बनाएका नियमहरू लागू भएपछि उपदफा (२) बमोजिम तदर्थ परिषद्ले बनाएका नियमहरू स्वतः निष्क्रिय हुनेछन् ।
४८. विनियम बनाउने अधिकार: परिषद्ले संस्थाको दैनिक कार्य सञ्चालनको लागि यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही विनियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
४९. खारेजी र बचाउ: (१) लेखापरीक्षक सम्बन्धी ऐन, २०३१ खारेज गरिएको छ ।

(संवत् २०७९ साल मङ्सिर मसान्तसम्म भएका संशोधन मिलाइएको)

(२) कुनै प्रचलित कानूनमा महालेखापरीक्षकको विभागबाट मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकलाई सो कानूनको प्रयोजनको निमित्त मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकको रूपमा मान्यता दिइएको भए यो ऐन प्रारम्भ भएपछि त्यस्ता मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षक भन्नाले यस ऐन बमोजिमको *पेशागत प्रमाणपत्र प्राप्त सदस्यलाई जनाएको मानिनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

द्वष्टव्य: (१) नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् (पहिलो संशोधन) ऐन, २०५९ द्वारा रूपान्तर भएका शब्दहरू:-

- (क) “सचिव” को सट्टा “कार्यकारी निर्देशक” ।
 - (ख) “वरिष्ठ चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट” को सट्टा “फेलो चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट” ।
 - (ग) “लेखा व्यवसाय प्रमाणपत्र”, “लेखा व्यवसायी प्रमाणपत्र” र “लेखा व्यवसायीको प्रमाणपत्र” को सट्टा “पेशागत प्रमाणपत्र” ।
- (२) केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रूपान्तर गरिएका शब्दहरू:-
“श्री ५ को सरकार” को सट्टा “नेपाल सरकार” ।
- (३) न्याय प्रशासन ऐन, २०७३ द्वारा रूपान्तर गरिएका शब्दहरू:-
“पुनरावेदन अदालत” को सट्टा “उच्च अदालत” ।

(मिति २०७९/१/०७ गते अद्यावधिक गरेको)